

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
Zespołu Szkół Techniczno-Motoryzacyjnych im. Jarosława Dąbrowskiego w Tomaszowie Lubelskim
rok szkolny 2026/2027

„Dobra szkoła – to przede wszystkim mądra szkoła. Niechaj w pracy wychowawczej wszyscy zaangażowani w nią ludzie poczują się związani najpiękniejszym zadaniem – zadaniem cierpliwego i pełnego spokojnej mądrości ukazywania dojrzewającym ludziom, jak być człowiekiem naprawdę.”

Jan Paweł II

Program opracowali: nauczyciele, wychowawcy, rodzice Zespołu Szkół Techniczno- Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim.

Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986) z późn. zm.
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737) z późn. zm.
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
15. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
16. Statut Zespołu Szkół Techniczno- Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim.
17. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół Techniczno- Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim.

Podstawą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej, oparta na przekonaniu, że wychowanie odbywa się zarówno w rodzinie, jak i w szkole, która respektuje wolę rodziców i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz funkcji dydaktycznej, jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie jest rozumiane jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces ten jest wzmacniany poprzez działania profilaktyczne, mające na celu przeciwdziałanie problemom dzieci i młodzieży, w tym zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, a także innymi problemami pojawiającymi się w środowisku szkolnym.

Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia kierunki i formy oddziaływań wychowawczych oraz działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. W szczególności koncentruje się na uświadamianiu uczniom zagrożeń związanych z udziałem w niebezpiecznych „challenge’ach” internetowych, które mogą prowadzić do ryzykownych zachowań, w tym zagrażających zdrowiu i życiu. Program promuje integrację grupy, zdrowy styl życia, aktywność fizyczną oraz wspiera zdrowie psychiczne młodzieży.

Program opracowano w oparciu o diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów, uwzględniając czynniki chroniące i czynniki ryzyka, a także wyniki:

- nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025,
- analiz i wniosków zespołów zadaniowych, przedmiotowych i wychowawczych,
- innych dokumentów i obserwacji istotnych dla funkcjonowania szkoły (np. koncepcja rozwoju szkoły, uwagi nauczycieli, uczniów i rodziców).

Głównym celem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie uczniów w ich rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Istotnym elementem programu jest także kultywowanie szkolnych tradycji i ceremoniału oraz promowanie przestrzegania obowiązujących standardów ochrony małoletnich.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

1. Upowszechnianie treści programu wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły, tak aby każdy znał jego cele i zasady.
2. Aktywne zaangażowanie społeczności szkolnej w planowanie i realizację działań wychowawczych i profilaktycznych.

3. Poszanowanie praw i obowiązków wszystkich uczestników życia szkoły oraz kompetencji organów takich jak dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców i samorząd uczniowski.
4. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi, które wspierają szkołę w obszarze wychowania i profilaktyki (np. poradnie, organizacje pozarządowe, służby mundurowe).
5. Współodpowiedzialność całej społeczności szkolnej za realizację i rezultaty programu.
6. Uwzględnianie specyfiki i potrzeb szkoły – działania dostosowane do lokalnych warunków i oczekiwań uczniów oraz rodziców.
7. Promowanie wartości uniwersalnych – szacunku, odpowiedzialności, tolerancji, uczciwości i solidarności.
8. Równe traktowanie wszystkich uczniów, bez względu na ich pochodzenie, wyznanie, status społeczny czy możliwości edukacyjne.
9. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów podczas pobytu w szkole i poza nią.
10. Systematyczna ewaluacja programu i wprowadzanie zmian w odpowiedzi na nowe potrzeby i wyzwania wychowawcze.
11. Spójność działań wychowawczych szkoły z domem rodzinnym – współpraca z rodzicami jako partnerami w procesie wychowania.
12. Indywidualizacja pracy z uczniem – dostrzeganie jego mocnych stron, ale także wspieranie w trudnościach.
13. Promowanie zdrowego stylu życia oraz profilaktyka zachowań ryzykownych (np. uzależnienia, cyberzagrożenia, przemoc).
14. Rozwijanie kompetencji społecznych i obywatelskich uczniów poprzez zaangażowanie w wolontariat, samorządność i życie lokalnej społeczności.
15. Wzmacnianie pozytywnej komunikacji i rozwiązywanie konfliktów w duchu mediacji i dialogu.
16. Dbanie o kulturę szkoły – pielęgnowanie tradycji, ceremoniału i poczucia wspólnoty.

Obowiązkiem każdego członka społeczności szkolnej jest przestrzeganie norm Kodeksu Etycznego!

Z zadań, jakie zostały postawione szkole oraz na podstawie przeprowadzonej diagnozy w tym czynników ryzyka i czynników chroniących wynika konieczność realizowania profilaktyki pierwszorzędowej, której istotą jest wychowanie i nauczanie.

W procesie diagnostycznym w roku szkolnym 2025/2026 charakter priorytetowy ma:

Czynniki ryzyka:

- nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych i mediów społecznościowych,
- ryzyko sięgania po substancje psychoaktywne (papierosy, alkohol, e-papierosy, środki zastępcze),

- niskie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami,
- konflikty rówieśnicze, przejawy agresji i cyberprzemocy,
- brak systematyczności w nauce, trudności w koncentracji,
- wzrost zachowań autoagresywnych i izolacji społecznej wśród młodzieży,

Czynniki chroniące:

- wspierająca i zaangażowana postawa rodziców,
- dobre relacje z wychowawcami i nauczycielami,
- obecność pozytywnych liderów w grupie rówieśniczej,
- aktywność uczniów w wolontariacie i samorządzie szkolnym
- wysoki poziom bezpieczeństwa w szkole i poczucie akceptacji,
- promowanie wartości: szacunek, odpowiedzialność, solidarność,
- tradycje i ceremoniał szkolny wzmacniający poczucie wspólnoty,
- wysoka jakość relacji rówieśniczych, wsparcie grupy i przyjaźnie,
- sprawnie działający system pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole,
- możliwość rozwijania zainteresowań poprzez projekty edukacyjne, konkursy i olimpiady,
- wspierająca i partnerska współpraca szkoły z rodzicami,
- zaangażowanie uczniów w życie szkoły poprzez Samorząd Uczniowski i wolontariat,
- jasne zasady i procedury reagowania na zagrożenia, znane całej społeczności szkolnej,
- otwartość szkoły na współpracę z instytucjami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi,
- pozytywne przykłady i autorytety wśród nauczycieli i wychowawców,
- docenianie osiągnięć uczniów, także tych pozaszkolnych,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych i krytycznego myślenia uczniów,
- wspólne inicjatywy integrujące całą społeczność szkolną (festyny, wyjazdy, uroczystości).

Potrzeby środowiska szkolnego:

- rozwijanie umiejętności społecznych i komunikacyjnych uczniów,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i zachęcanie do aktywności fizycznej,

- wzmocnienie profilaktyki uzależnień (w tym behawioralnych: Internet, gry, social media),
- wsparcie w zakresie dobrostanu psychicznego i radzenia sobie ze stresem,
- edukacja dotycząca bezpiecznego korzystania z technologii i przeciwdziałania cyberprzemocy,
- budowanie współpracy szkoły z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach,
- wzmacnianie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- zwiększenie dostępności do zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- wzmacnianie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- rozwijanie empatii i wrażliwości społecznej,
- edukacja na temat uzależnień chemicznych i behawioralnych prowadzona w atrakcyjnych formach (warsztaty, kampanie, gry symulacyjne),
- zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających talenty,
- podnoszenie świadomości rodziców w zakresie higieny cyfrowej,
- tworzenie warunków do lepszej integracji uczniów cudzoziemskich i ze SPE,
- wzmocnienie systemu motywowania uczniów do nauki i działań społecznych,
- doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli,
- edukacja dotycząca zdrowego odżywiania i higieny snu,
- wdrażanie programów rówieśniczych jako formy wzajemnego wsparcia,
- rozwijanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za środowisko,
- zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego i budowanie odpowiedzialnej obecności w sieci,
- większa współpraca szkoły z lokalnymi instytucjami wspierającymi rodzinę.

Misja szkoły

Zespół Szkół Techniczno-Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim jako szkoła działająca w środowisku lokalnym stawia sobie za cel wychowanie człowieka dobrego, przestrzegającego praw naturalnych i stanowionych, przygotowanego do podjęcia studiów na dowolnie wybranym kierunku, przygotowanie człowieka do wykonywania wyuczonego zawodu w środowisku oraz swobodnie poruszającego się po rynku pracy w zjednoczonej Europie. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest tworzenie klimatu miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny oraz działanie w taki sposób, aby

uczniowie uczyli się otwarcia na innych i odpowiedzialności za społeczność, której są uczestnikami. Każdy człowiek tej społeczności tworzy ją i odpowiada za jej funkcjonowanie. Cele te realizujemy przy pełnym zaangażowaniu swoich talentów i zdolności.

W naszej szkole uczniowie:

- mają zagwarantowaną możliwość zdobywania rzetelnej wiedzy,
- przygotowują się do samokształcenia,
- zdobywają ciekawy zawód,
- rozwijają własną osobowość, są przygotowani do mądrego i godnego życia.

Wizja szkoły:

Wychowujemy człowieka, który w swoim postępowaniu kierować się będzie szerokim spektrum wartości wpajanych mu zgodnie z misją szkoły. Uczeń staje się zasadniczym punktem odniesienia dla wszelkiej naszej działalności.

Działamy po to, aby nasza szkoła:

- cieszyła się renomą w środowisku,
- cieszyła się zainteresowaniem naszych petentów,
- była bezpieczna i przyjazna.

Nasza szkoła funkcjonuje po to, aby uczniowie:

- byli przygotowani do wejścia na kolejny stopień edukacji,
- byli przygotowani do podjęcia pracy zawodowej,
- umieli samodzielnie działać i myśleć,
- umieli współdziałać i współpracować,
- rozwijali własne zainteresowania,
- skutecznie porozumiewali się w różnych sytuacjach,

Nasza szkoła funkcjonuje po to, aby uczniowie:

- byli zadowoleni z naszej pracy i współpracowali z nami,
- otrzymywali pełną informację o osiągnięciach młodzieży,
- otrzymywali fachową pomoc psychologiczno- pedagogiczną.

Działamy również po to, aby kadra:

- była zadowolona z efektów własnej pracy,
- miała możliwość doskonalenia się i rozwoju zawodowego.

Sylwetka absolwenta**Absolwent jako człowiek:**

- ma poczucie własnej wartości;
- potrafi zadbać o bezpieczeństwo swoje i innych;
- dba o zdrowie psychiczne i fizyczne;
- szanuje wspólne dobro;
- otwarty i wrażliwy na potrzeby innych, gotowy do niesienia pomocy, tolerancyjny;
- odpowiedzialny za przyjęte na siebie obowiązki;
- zna normy społeczne, moralne i obyczajowe i przestrzega je;
- jest samodzielny;
- posiada umiejętność współżycia w grupie i w społeczeństwie;
- jest odpowiedzialny za siebie i innych; otwarty na rozwijanie swojej sprawności intelektualnej i fizycznej oraz osobistych zainteresowań.

Absolwent jako obywatel:

- zna i szanuje tradycje narodowe;

- zna otaczającą rzeczywistość, realia gospodarcze i polityczne i potrafi się w nich odnaleźć;
- jest świadomy swoich powinności wobec państwa i społeczeństwa;
- aktywnie uczestniczy w życiu publicznym;
- podejmuje działania na rzecz społeczności lokalnej;
- jest otwarty na świat i kulturę;
- zna i przestrzega obowiązujące normy prawne;
- jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych, przyjazny wobec środowiska naturalnego.

Absolwent jako student i pracownik:

- jest wyposażony w wiedzę i umiejętności pozwalające na skuteczne podjęcie dalszej edukacji oraz obowiązków zawodowych;
- potrafi określić swoje predyspozycje zawodowe;
- potrafi praktycznie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną;
- zna potrzeby krajowego, lokalnego i międzynarodowego rynku pracy;
- zna swoje mocne i słabe strony;
- jest asertywny, komunikatywny;
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- rozumie konieczność podnoszenia swoich kwalifikacji i rozwoju zawodowego;
- potrafi komunikować się w obcych językach;
- potrafi w sposób odpowiedzialny podejmować decyzje;
- jest przedsiębiorczy, otwarty, twórczy;
- potrafi współdziałać w zespole i nawiązywać kontakty;

- posługuje się w praktyce technologią informacyjną.

Cele ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły ukierunkowane są na wspieranie uczniów w osiągnięciu dojrzałości osobowej, społecznej i moralnej. Program obejmuje następujące obszary rozwoju:

- Rozwój fizyczny – kształtowanie świadomości zdrowotnej uczniów, promowanie aktywności fizycznej, wdrażanie zasad higieny i profilaktyki zdrowotnej oraz przygotowanie do odpowiedzialnego dbania o własne ciało.
- Rozwój psychiczny – wzmacnianie równowagi emocjonalnej, odporności psychicznej i motywacji do działania; budowanie środowiska sprzyjającego poczuciu bezpieczeństwa i dobrostanu oraz rozwijanie umiejętności korzystania ze wsparcia rodziny, nauczycieli, specjalistów i rówieśników w sytuacjach trudnych.
- Rozwój społeczny – przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozumienia i respektowania norm, samodzielnego podejmowania decyzji oraz pełnienia ról społecznych; kształtowanie postaw prospołecznych, w tym gotowości do współpracy i pomocy innym. Rozwijanie kompetencji cyfrowych, krytycznego myślenia i odpowiedzialnego korzystania z Internetu oraz narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję. Wzmacnianie profilaktyki uzależnień behawioralnych, w szczególności związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń cyfrowych, Internetu, mediów społecznościowych i gier. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, oraz rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów
- Rozwój aksjologiczny – budowanie systemu wartości opartego na szacunku dla życia i zdrowia, poczuciu sensu i odpowiedzialności, a także wrażliwości na dobro wspólne; przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji w obliczu wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. Rozwijanie ciekawości poznawczej, samodzielności, pracy zespołowej, aktywności projektowej oraz umiejętności korzystania z informacji zwrotnej.
- Rozwijanie samoświadomości uczniów, poznawanie zawodów i ścieżek kształcenia, współpraca z pracodawcami i instytucjami wspierającymi wybory edukacyjno-zawodowe.

Działalność wychowawcza szkoły obejmuje w szczególności:

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości i sprawczości uczniów poprzez działania wspierające samodzielność, kreatywność i podejmowanie inicjatyw.
- Kształtowanie hierarchii wartości, w której istotne miejsce zajmuje zdrowie, dobrostan psychiczny, odpowiedzialność za własny rozwój i umiejętność podejmowania świadomych decyzji.
- Wzmacnianie odporności psychicznej uczniów poprzez naukę radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, przeciwdziałanie poczuciu bezradności i wspieranie zdrowia psychicznego.
- Rozwijanie umiejętności komunikacji i mediacji – rozwiązywanie konfliktów w sposób konstruktywny, poszanowanie różnych punktów widzenia, budowanie kultury dialogu.
- Promowanie odpowiedzialności za własne uczenie się – rozwijanie nawyków samodzielnego planowania nauki i organizowania czasu pracy.
- Budowanie więzi uczniów ze szkołą i lokalną społecznością w duchu solidarności i współpracy.
- Tworzenie inkluzywnego klimatu szkoły sprzyjającego pozytywnym relacjom rówieśniczym i partnerskim relacjom z nauczycielami.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich poprzez wolontariat, inicjatywy społeczne i projekty lokalne.
- Budowanie świadomości prawnej uczniów – znajomość praw i obowiązków obywatelskich, odpowiedzialności prawnej nieletnich i zasad funkcjonowania instytucji publicznych.
- Współpraca z rodzicami i opiekunami w zakresie wspólnego budowania systemu wartości, promocji zdrowego stylu życia, odpowiedzialności ekologicznej i bezpiecznego korzystania z technologii.
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i opiekunów w obszarze edukacji zdrowotnej, psychologicznej, cyfrowej i ekologicznej.
- Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie nowoczesnych metod wychowawczych, komunikacji opartej na dialogu, wsparcia w kryzysie i pracy w środowisku cyfrowym.
- Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów związanych z krytycznym myśleniem, rozpoznawaniem dezinformacji i bezpiecznym korzystaniem z mediów społecznościowych.
- Angażowanie całej społeczności szkolnej w rozwój wiedzy, umiejętności praktycznych oraz postaw społecznych, cyfrowych i obywatelskich niezbędnych w dorosłym życiu.
- Wspieranie edukacji rówieśniczej w zakresie postaw prozdrowotnych, społecznych, emocjonalnych i cyfrowych.
- Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w kulturze i sztuce, zarówno narodowej, jak i światowej, z poszanowaniem różnorodności kulturowej i dziedzictwa cyfrowego.

- Rozwijanie wrażliwości estetycznej – uczestnictwo w wydarzeniach artystycznych, dbanie o estetykę otoczenia i twórcze wyrażanie siebie.
- Kształtowanie postaw ekologicznych i świadomości odpowiedzialności za środowisko naturalne, w wymiarze lokalnym i globalnym.

Działalność edukacyjna szkoły obejmuje w szczególności:

- Podnoszenie wiedzy rodziców, opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowego rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży, potencjalnych zaburzeń zdrowia psychicznego, wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych (w tym leków i suplementów stosowanych niemedycznie) oraz sposobów adekwatnego reagowania.
- Kształtowanie świadomości uczniów w zakresie dostępnych form wsparcia psychologicznego w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem budowania zaufania do specjalistów.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania pierwszych symptomów depresji i innych kryzysów psychicznych u dzieci i młodzieży.
- Rozszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli i rodziców o wpływie sytuacji kryzysowych na funkcjonowanie człowieka oraz możliwościach uzyskania pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
- Kształtowanie umiejętności psychospołecznych uczniów, takich jak samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie emocji w sposób konstruktywny.
- Edukację w zakresie bezpiecznego i higienicznego korzystania z technologii cyfrowych, przeciwdziałania cyberprzemocy, a także rozwijanie świadomości ekologicznej i wiedzy na temat ochrony środowiska.
- Wzmacnianie umiejętności krytycznego myślenia i wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji w sytuacjach mogących zagrażać zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi.
- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów sięgania po substancje psychoaktywne oraz planowania działań profilaktycznych.
- Systematyczne rozwijanie kompetencji pedagogów i wychowawców w obszarach profilaktyki uzależnień, rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży oraz rozpoznawania zaburzeń i trudności rozwojowych.
- Edukacja w zakresie praw dziecka i ucznia – uświadamianie młodzieży ich praw i obowiązków, promowanie postaw obywatelskich oraz znajomości zasad funkcjonowania instytucji wspierających dziecko i rodzinę.
- Kształtowanie świadomości zdrowotnej poprzez organizowanie zajęć dotyczących zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej i profilaktyki chorób cywilizacyjnych.

- Wdrażanie programów edukacji rówieśniczej, w ramach, których uczniowie uczą się od siebie nawzajem właściwych postaw prozdrowotnych, społecznych i obywatelskich.
- Rozwijanie kompetencji medialnych uczniów – analiza przekazów medialnych, rozpoznawanie dezinformacji i kształtowanie odpowiedzialności za własną aktywność w sieci.
- Organizowanie spotkań ze specjalistami (np. psychologami, lekarzami, prawnikami, policjantami), które dostarczają uczniom i rodzicom praktycznej wiedzy dotyczącej profilaktyki, zdrowia i bezpieczeństwa.

Działalność informacyjna w szkole obejmuje w szczególności:

- Udostępnianie informacji o możliwościach skorzystania z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej w przypadku trudności emocjonalnych, obniżonego nastroju, depresji czy innych zaburzeń zdrowia psychicznego.
- Przekazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom wiedzy o skutkach prawnych związanych z naruszaniem przepisów prawa, w szczególności ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i innych regulacji dotyczących bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
- Przekazywanie nauczycielom, wychowawcom oraz rodzicom aktualnych informacji na temat skutecznych metod wychowawczych i działań profilaktycznych, które przeciwdziałają używaniu substancji psychoaktywnych i ograniczają zagrożenia związane z korzystaniem z technologii cyfrowych.
- Informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz zasadach współpracy szkoły z Policją i innymi instytucjami w sytuacjach zagrożeń bezpieczeństwa.
- Udostępnianie informacji o dostępnych formach wsparcia specjalistycznego dla uczniów i ich rodzin w sytuacjach kryzysowych lub związanych z używaniem substancji odurzających.
- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty, infografiki, newslettery) dotyczących profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego i bezpieczeństwa cyfrowego.
- Organizowanie spotkań informacyjnych i prelekcji ze specjalistami (psychologami, terapeutami, prawnikami, funkcjonariuszami Policji) dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Tworzenie i aktualizowanie zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły oraz wykorzystywanie dziennika elektronicznego do przekazywania rodzinom uczniów rzetelnych informacji o dostępnych formach pomocy i wsparcia.

Działalność informacyjna szkoły opiera się na dostarczaniu rzetelnych, aktualnych i dostosowanych do wieku odbiorców informacji dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, konsekwencji problemów emocjonalnych i zdrowotnych oraz sposobów uzyskania pomocy. Jej adresatami są uczniowie, rodzice, nauczyciele, wychowawcy oraz inni pracownicy szkoły.

Działalność profilaktyczna w szkole obejmuje w szczególności:

- Zapewnianie wszystkim uczniom warunków do prawidłowego rozwoju oraz prowadzenia zdrowego trybu życia poprzez działania ograniczające zachowania ryzykowne, niezależnie od poziomu zagrożenia związanego z używaniem substancji psychoaktywnych czy innymi formami niepożądanych postaw.
- Obejmowanie szczególną opieką uczniów, którzy z powodu sytuacji rodzinnej, środowiskowej lub indywidualnych predyspozycji są bardziej narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych.
- Kierowanie specjalistycznych działań profilaktycznych do uczniów, u których pojawiają się pierwsze symptomy korzystania z substancji psychoaktywnych lub innych niepożądanych form zachowania, które jeszcze nie wymagają terapii medycznej.
- Wspieranie uczniów doświadczających obniżonego nastroju, depresji czy innych problemów psychicznych, a także prowadzenie działań profilaktycznych obejmujących całą społeczność szkolną.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkole obejmują w szczególności:

- Realizację programów edukacyjno-profilaktycznych adresowanych do uczniów i rodziców, promujących zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne oraz uwzględniających współczesne zagrożenia, w tym cyfrowe i środowiskowe.
- Organizowanie zajęć rozwijających pasję, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, stanowiących pozytywną alternatywę dla zachowań ryzykownych oraz wspierających poczucie sukcesu i przynależności.
- Upowszechnianie norm i postaw społecznych sprzyjających rezygnacji z używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań szkodliwych, również tych związanych z niebezpiecznym korzystaniem z technologii.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów emocjonalnych i zdrowotnych dzieci i młodzieży.
- Podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej w obszarze interwencji wychowawczo-profilaktycznych, reagowania na kryzysy i przeciwdziałania zagrożeniom związanym z uzależnieniami.
- Włączanie elementów profilaktyki zdrowotnej i emocjonalnej do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych uczniów wymagających dodatkowego wsparcia.
- Rozwijanie kompetencji rodziców w zakresie rozpoznawania sygnałów kryzysów psychicznych u dzieci, podejmowania adekwatnych działań oraz radzenia sobie z trudnymi emocjami towarzyszącymi wychowaniu.

- Kształtowanie postaw prospołecznych, proekologicznych i obywatelskich oraz doskonalenie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji w trudnych sytuacjach.
- Wspieranie uczniów w rozwijaniu odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie ze stresem, porażkami oraz presją rówieśniczą.
- Organizowanie warsztatów i spotkań z ekspertami (psychologami, terapeutami, policjantami, lekarzami) dotyczących profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa i zdrowia psychicznego.
- Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, rozpoznawania dezinformacji i ochrony przed cyberprzemocą.
- Wzmacnianie współpracy szkoły z instytucjami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
- Promowanie wśród uczniów postaw odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo swoje oraz innych, ze szczególnym uwzględnieniem działań rówieśniczych.

Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2025/2026

Strefa rozwoju intelektualnego

1. Rozpoznanie i rozwijanie własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz ich twórcze wykorzystanie, rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, samorealizacja poprzez twórcze działanie.
2. Dostosowanie form wsparcia dla uczniów tego wymagających.
3. Pomoc w samopoznaniu i samoocenie.
4. Kształtowanie postaw asertywnych.
5. Przygotowanie ucznia do przyjmowania pochwał i krytyki, do dawania i przyjmowania wsparcia.
6. Przygotowanie ucznia do samodzielności i odpowiedzialności.

Strefa rozwoju społecznego

1. Integracja zespołu klasowego i tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie.

2. Uczenie kultury życia codziennego.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm, zapisów statutu szkoły.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
5. Wdrażanie do samorządności.
6. Kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania i komunikowania się.
7. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i prowadzenia mediacji.
8. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym młodzieży.
9. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę, a także przemocą w rodzinie.
10. Integracja klas z uczniami z innych krajów.

Strefa rozwoju fizycznego, promocji zdrowia

1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
2. Ostrzeżenia przed uzależnieniami takimi jak: nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania, uzależnienia od komputera.
3. Propagowanie wiedzy o tym, jak uniknąć chorób cywilizacyjnych.
4. Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży.
5. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów oraz profilaktyka uzależnień od gier komputerowych, Internetu, hazardu.
6. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.

Strefa rozwoju emocjonalnego i duchowego

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie.
3. Poznanie i kultywowanie wartości ogólnoludzkich (pojęcie dobra i zła).
4. Kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania poglądów innych ludzi.
5. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
6. Uczenie umiejętnego i bezpiecznego korzystania z dóbr kultury.

Strefa rozwoju bezpieczeństwa- profilaktyka zachowań ryzykownych:

- Wzmacnianie odporności psychicznej uczniów poprzez organizację cyklicznych warsztatów i zapewnienie dostępu do profesjonalnego wsparcia psychologicznego.
- Identyfikowanie wczesnych oznak kryzysów psychicznych oraz problemów związanych z uzależnieniami.
- Realizacja programów profilaktycznych obejmujących psychoedukację, wsparcie rówieśnicze i działania interwencyjne.
- Edukowanie uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, leków oraz uczestnictwa w niebezpiecznych wyzwaniach internetowych.
- Opracowanie i wdrożenie procedur reagowania na sytuacje związane z używaniem środków odurzających lub innych zachowań ryzykownych.
- Nauka odpowiedzialnego, bezpiecznego i etycznego korzystania z technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji i Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz rozwijanie poczucia odpowiedzialności uczniów za siebie, innych i społeczność szkolną.
- Organizowanie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa – w tym szkoleń z pierwszej pomocy, reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz udzielania wsparcia w nagłych zdarzeniach.
- Rozwijanie świadomości prawnej uczniów – znajomości swoich praw, obowiązków oraz podstawowych konsekwencji prawnych zachowań ryzykownych.

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wzmacnianie kondycji psychicznej uczniów poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, sprawczości i umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- tworzenie sieci wsparcia rówieśniczego i budowanie relacji opartych na empatii oraz wrażliwości na problemy innych,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji, uzależnieniom (w tym od leków) oraz eliminowanie zachowań ryzykownych (np. udziału w niebezpiecznych wyzwaniach internetowych),
- ograniczanie zjawiska absencji szkolnej i promowanie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym i poza nim,
- uświadamianie uczniom, rodzicom i nauczycielom znaczenia Standardów Ochrony Małoletnich,
- kształtowanie myślenia analitycznego i aktywności poznawczej,
- rozwijanie u uczniów umiejętności planowania, współpracy i realizacji wspólnych działań w autonomicznych zespołach,
- wspieranie twórczego i krytycznego myślenia poprzez aktywności angażujące i praktyczne,
- podnoszenie jakości edukacji włączającej,
- rozwijanie kompetencji nauczycieli w pracy z zespołami zróżnicowanymi,

- wzmacnianie postaw otwartości, empatii i gotowości do wspierania kolegów z trudnościami edukacyjnymi czy zdrowotnymi,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- kształtowanie postaw obywatelskich opartych na odpowiedzialności, szacunku i współpracy,
- higiena cyfrowa i kompetencje w zakresie nowych technologii
- profilaktyka związana z nadużywaniem komputera, telefonu i Internetu,
- kształtowanie nawyków higieny cyfrowej i świadomego korzystania z technologii,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych, w tym w zakresie korzystania z narzędzi AI oraz Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

Zadania profilaktyczne programu obejmują

- zapoznavanie uczniów z zasadami zachowania obowiązującymi na terenie szkoły,
- rozwijanie wiedzy na temat zasad ruchu drogowego i kształtowanie bezpiecznych postaw podczas drogi do i ze szkoły,
- propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności sprzyjających dobremu samopoczuciu,
- kształtowanie nawyków sprzyjających zdrowiu fizycznemu i psychicznemu,
- identyfikowanie sytuacji oraz zachowań ryzykownych, w tym związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (np. leków bez wskazań lekarza, tytoniu, alkoholu czy narkotyków),
- przeciwdziałanie przejawom agresji i przemocy rówieśniczej w środowisku szkolnym,
- uświadamianie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- budowanie pozytywnego obrazu siebie poprzez wzmacnianie poczucia własnej wartości i docenianie dobrych doświadczeń życiowych, które wspierają kształtowanie tożsamości, a także uczenie sposobów konstruktywnego wyrażania emocji i radzenia sobie ze stresem,
- promowanie troski o zdrowie psychiczne oraz rozwijanie poczucia bezpieczeństwa i oparcia w rodzinie, wśród nauczycieli i specjalistów, szczególnie w sytuacjach kryzysowych.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrekcja szkoły realizuje następujące zadania:

1. Nadzór i zgodność działania szkoły:

- zapewnia prawidłowe funkcjonowanie szkoły zgodnie ze statutem, przepisami prawa oraz zasadami oceniania,
- kontroluje realizację obowiązku szkolnego przez uczniów,
- czuwa nad przestrzeganiem praw ucznia i kompetencji poszczególnych organów szkoły.

2. Wsparcie procesu wychowawczego i opiekuńczego

- organizuje warunki sprzyjające wychowaniu i wszechstronnemu rozwojowi uczniów,
- wspiera działania prozdrowotne oraz profilaktyczne,
- nadzoruje wykorzystanie godzin wychowawczych w celu integracji, rozmów wspierających i wczesnego rozpoznawania problemów.

3. Rozwój kadry pedagogicznej

- motywuje nauczycieli do doskonalenia zawodowego i wdrażania nowoczesnych rozwiązań edukacyjnych i wychowawczych,
- inicjuje system wsparcia dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów,
- analizuje obciążenia formalne kadry i ogranicza je w miarę możliwości, aby umożliwić budowanie indywidualnych relacji z uczniami.

4. Wsparcie psychiczne i profilaktyka

- wspiera opracowanie i realizację strategii pomocy uczniom przeżywającym trudności emocjonalne,
- stwarza przestrzeń do rozwijania działań wspierających zdrowie psychiczne uczniów,
- dba o aktywne zaangażowanie specjalistów (pedagogów, psychologów, terapeutów) w profilaktykę i pomoc dla uczniów oraz rodziców.

5. Współpraca wewnętrzna i zewnętrzna

- współpracuje z wychowawcami, pedagogami, psychologami, Samorządem Uczniowskim i instytucjami wspierającymi szkołę,
- wspiera szybkie reagowanie na problemy uczniów poprzez kontakt z poradniami i specjalistami,
- zachęca do współdziałania całej społeczności szkolnej w budowaniu pozytywnych relacji i atmosfery wsparcia.

6. Oferta edukacyjna i wychowawcza

- dostosowuje zajęcia pozalekcyjne do potrzeb uczniów, rozwijając ich zainteresowania, pasje i aktywność fizyczną,
- tworzy możliwości współpracy z wolontariuszami, stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi,
- promuje działania integracyjne, proekologiczne i kulturalne, wzmacniające poczucie przynależności uczniów do szkoły.

7. Ewaluacja i rozwój szkoły

- nadzoruje realizację i ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- monitoruje skuteczność działań profilaktycznych i wychowawczych oraz wdraża wnioski do dalszej pracy,
- inicjuje i wspiera projekty podnoszące jakość pracy szkoły w wymiarze wychowawczym, opiekuńczym i edukacyjnym.

Rada pedagogiczna realizuje następujące zadania:

1. Diagnoza i analiza potrzeb

- uczestniczy w diagnozowaniu jakości pracy wychowawczej szkoły oraz w rozpoznawaniu potrzeb w zakresie profilaktyki, w tym w obszarze zdrowia psychicznego uczniów,
- analizuje wyniki ewaluacji, obserwacje nauczycieli i opinie rodziców w celu doskonalenia działań wychowawczo-profilaktycznych.

2. Planowanie działań wychowawczo-profilaktycznych

- opracowuje projekt Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go wspólnie z Radą Rodziców,
- wybiera programy i rozwiązania profilaktyczne adekwatne do potrzeb uczniów i specyfiki środowiska szkolnego,
- dopasowuje wymagania edukacyjne do możliwości uczniów, w szczególności tych, którzy zmagają się z trudnościami psychicznymi lub emocjonalnymi.

3. Tworzenie procedur i rozwiązań

- opracowuje i zatwierdza procedury reagowania w sytuacjach zagrożenia demoralizacją, przestępczością, uzależnieniami oraz kryzysami psychicznymi,
- wspiera nauczycieli w stosowaniu ustalonych zasad i jednolitych działań wychowawczych w całej szkole.

4. Realizacja działań profilaktycznych i wychowawczych

- uczestniczy w prowadzeniu działań prozdrowotnych, profilaktycznych i wychowawczych,
- angażuje się w inicjatywy wspierające rozwój emocjonalny, społeczny i intelektualny uczniów.

5. Ewaluacja i doskonalenie

- monitoruje skuteczność działań wychowawczo-profilaktycznych,
- dokonuje systematycznej ewaluacji realizowanego programu i wprowadza wnioski do dalszej pracy.

Wychowawcy klas realizują następujące zadania:

1. Diagnoza i rozpoznawanie potrzeb

- dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej w klasie, dbając o atmosferę współpracy, zaufania i wzajemnego wsparcia,
- identyfikują indywidualne potrzeby uczniów, w tym w zakresie zdrowia psychicznego, rozwoju emocjonalnego i społecznego,
- rozpoznają czynniki chroniące i ryzyka, zwłaszcza zagrożenia związane z zachowaniami problemowymi i sięganiem po substancje psychoaktywne,
- analizują oczekiwania i opinie uczniów oraz rodziców.

2. Planowanie pracy wychowawczej

- opracowują roczny plan pracy wychowawczej w oparciu o diagnozę, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny i specyfikę klasy,
- informują uczniów i rodziców o zasadach funkcjonowania szkoły, jej tradycjach i systemie wartości,
- planują działania profilaktyczne i integracyjne wspierające współpracę rówieśniczą.

3. Realizacja działań wychowawczych i profilaktycznych

- prowadzą działania wzmacniające relacje rówieśnicze, zapobiegające izolacji i konfliktom w klasie,
- wspierają uczniów w sytuacjach kryzysowych oraz kierują ich do specjalistów, gdy zachodzi taka potrzeba,
- podejmują działania profilaktyczne przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym, agresji i cyberprzemocy,
- oceniają zachowanie uczniów zgodnie z procedurami szkoły.

4. Współpraca

- współpracują z nauczycielami, specjalistami szkolnymi, rodzicami oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę (np. policją, sądem, poradniami),
- uczestniczą w pracy zespołu wychowawców i realizują wspólnie ustalone zadania,
- dzielą się spostrzeżeniami i wnioskami z innymi nauczycielami w celu zapewnienia spójności oddziaływań wychowawczych.

5. Dokumentowanie i ewaluacja

- sporządzają sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej oraz formułują wnioski na przyszłość,
- monitorują efektywność działań wychowawczych i profilaktycznych w klasie.

6. Rozwój zawodowy wychowawcy

- systematycznie podnoszą swoje kompetencje wychowawcze i profilaktyczne,

- doskonałą umiejętności komunikacji, mediacji i rozwiązywania konfliktów.

Nauczyciele realizują następujące zadania:

1. Współpraca i spójność działań wychowawczych

- współpracują z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem i innymi specjalistami w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- dzielą się obserwacjami dotyczącymi uczniów, aby zapewnić spójność oddziaływań wychowawczych w całej szkole,
- współpracują z instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa uczniów.

2. Tworzenie bezpiecznego środowiska

- reagują na obecność osób zagrażających bezpieczeństwu uczniów,
- przestrzegają procedur w sytuacjach związanych z demoralizacją, przestępczością, uzależnieniami i kryzysami psychicznymi,
- dbają o klimat zaufania, współpracy i wzajemnego szacunku w klasie,
- wychowują w duchu wartości demokratycznych, obywatelskich i patriotycznych.

3. Rozpoznawanie i reagowanie na problemy uczniów

- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego czy uzależnień,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami dotyczące zachowania, frekwencji i postępów w nauce,
- wspierają rozwój zainteresowań, pasji i talentów uczniów,
- podejmują działania profilaktyczne i wychowawcze, promując pozytywne formy dyscyplinowania.

4. Planowanie i dokumentowanie działań

- opracowują i stosują procedury dotyczące reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- przygotowują analizy i sprawozdania z realizowanych działań wychowawczych i profilaktycznych,
- dokonują modyfikacji w systemie oceniania, nagradzania i karania w zależności od potrzeb wychowawczych i dydaktycznych.

5. Rozwój kompetencji zawodowych

- systematycznie doskonali własne umiejętności wychowawcze i profilaktyczne,
- ustalają indywidualne potrzeby w zakresie szkoleń i doskonalenia,

- poszukują nowoczesnych rozwiązań w obszarze ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- wymieniają doświadczenia i dobre praktyki w gronie nauczycieli.

Pedagog / psycholog szkolny realizuje następujące zadania:

1. Diagnoza i rozpoznawanie potrzeb

- prowadzi diagnozę środowiska wychowawczego oraz kondycji psychicznej uczniów,
- identyfikuje wczesne objawy depresji, kryzysów emocjonalnych i trudności rozwojowych,
- analizuje czynniki ryzyka i chroniące w środowisku szkolnym.

2. Udzielanie pomocy i wsparcia

- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w różnych formach, zgodnie z potrzebami uczniów,
- wspiera uczniów w sytuacjach kryzysowych, podejmuje działania interwencyjne,
- współpracuje z rodzicami uczniów wymagających szczególnej opieki i wsparcia,
- zabiega o pomoc materialną i wychowawczą dla uczniów w trudnej sytuacji życiowej.

3. Współpraca i koordynacja działań

- współpracuje z nauczycielami i wychowawcami w zakresie diagnozy i rozwiązywania problemów wychowawczych,
- wspiera kadrę pedagogiczną w rozpoznawaniu objawów kryzysu psychicznego u uczniów oraz w podejmowaniu działań pomocowych,
- współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę,
- bierze udział w opracowywaniu i realizacji systemu wsparcia psychicznego w szkole.

4. Działania profilaktyczne i wychowawcze

- prowadzi zajęcia warsztatowe i integracyjne, wspierające rozwój społeczny i emocjonalny uczniów,
- angażuje się w działania profilaktyczne skierowane do uczniów i rodziców,
- promuje budowanie pozytywnych relacji w klasie i społeczności szkolnej jako fundament skutecznego wsparcia,
- doradza nauczycielom w zakresie metod pracy wychowawczej i profilaktycznej.

5. Wsparcie kadry pedagogicznej

- wspiera nauczycieli i wychowawców w sytuacjach kryzysowych, aby mogli skutecznie pomagać uczniom,
- inicjuje działania integracyjne i programy profilaktyczne wzmacniające dobrostan całej społeczności szkolnej.

Pedagog specjalny realizuje następujące zadania:

1. Diagnoza i indywidualizacja

- wspólnie z wychowawcami identyfikuje indywidualne potrzeby edukacyjne uczniów i analizuje przyczyny trudności szkolnych,
- opracowuje zalecenia do indywidualizacji nauczania, dostosowując wymagania do możliwości uczniów.

2. Organizacja wsparcia

- dobiera odpowiednie metody i formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizuje zajęcia terapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne i inne formy wsparcia,
- udziela bezpośredniej pomocy uczniom i ich rodzicom.

3. Współpraca i profilaktyka

- współpracuje z rodzicami i nauczycielami w rozwijaniu zdolności i predyspozycji uczniów,
- uczestniczy w pracach zespołu wychowawczego i specjalistycznego,
- realizuje działania profilaktyczne i wychowawcze zgodnie z programem szkoły.

4. Wsparcie nauczycieli

- wspiera nauczycieli w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych,
- pomaga w dostosowaniu metod dydaktycznych do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Rodzice realizują następujące zadania:

1. Współtworzenie i współodpowiedzialność za program wychowawczy szkoły

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uczestniczą w jego zatwierdzaniu,
- biorą udział w diagnozowaniu potrzeb i ocenie skuteczności działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

2. Współpraca ze szkołą

- współpracują z wychowawcami, nauczycielami oraz specjalistami w zakresie wsparcia edukacyjnego, wychowawczego i profilaktycznego,
- uczestniczą w zebraniach i konsultacjach organizowanych przez szkołę,
- wspólnie z nauczycielami poszukują nowych sposobów wspierania zdrowia psychicznego i dobrostanu uczniów.

3. Wspieranie rozwoju dziecka

- dbają o wartościowe i bezpieczne zagospodarowanie czasu wolnego dzieci,
- zapewniają im warunki sprzyjające nauce, odpoczynkowi i rozwojowi zainteresowań,
- przekazują szkole informacje o potrzebach i postępach swoich dzieci, aby możliwe było dostosowanie działań edukacyjnych i wychowawczych.

4. Dodatkowe formy zaangażowania

- wspierają inicjatywy szkolne i klasowe (wycieczki, uroczystości, akcje charytatywne, wolontariat),
- uczestniczą w działaniach prozdrowotnych i profilaktycznych adresowanych do całej społeczności szkolnej,
- inicjują współpracę szkoły ze środowiskiem lokalnym w celu poszerzania oferty edukacyjnej i wychowawczej.

Samorząd Uczniowski realizuje następujące zadania:

1. Reprezentacja i współpraca

- reprezentuje potrzeby, opinie i postawy uczniów wobec dyrekcji, rady pedagogicznej i rady rodziców,
- współpracuje z zespołem wychowawców, radą pedagogiczną oraz innymi organami szkoły,
- bierze udział w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej i zgłasza propozycje działań.

2. Inicjatywy i organizacja życia szkolnego

- inicjuje i organizuje życie kulturalne, sportowe, edukacyjne i rozrywkowe szkoły, dostosowując działania do potrzeb uczniów i swoich możliwości,
- promuje samorządność, postawy obywatelskie i wychowanie demokratyczne,
- dba o dobre imię szkoły, pielęgnuje jej tradycje oraz współtworzy klimat szkoły oparty na szacunku i współpracy.

3. Wsparcie i profilaktyka

- poszukuje nowych rozwiązań wspierających zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów,
- prowadzi akcje pomocy i wsparcia dla koleżanek i kolegów znajdujących się w trudnej sytuacji,

- angażuje się w działania wolontariackie i społeczne.

4. Dodatkowe formy aktywności

- współorganizuje szkolne akcje profilaktyczne, ekologiczne i charytatywne,
- rozwija inicjatywy integrujące uczniów różnych klas i roczników,
- wspiera działania promujące bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów cyfrowych.

Zadania Rzecznika Praw Ucznia

- Zadaniem Rzecznika Praw Ucznia jest analiza zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa i regulaminami wewnątrzszkolnymi uczniów, klasy i nauczycieli w kwestiach spornych.
- W przypadku stwierdzenia przez Rzecznika Praw Ucznia działań niezgodnych z prawem i regulaminami, strona ich dokonująca (uczeń, klasa, nauczyciel) ma obowiązek niezwłocznie dostosować się do obowiązujących norm prawa i regulaminów,
- W przypadku niewypełnienia pkt.b) Rzecznik Praw Ucznia ma prawo do:
 - Podania faktu naruszenia obowiązujących norm prawa oświatowego lub regulaminów wewnątrzszkolnych do publicznej wiadomości,
 - Zwrócenie się do Dyrektora szkoły o pomoc w wyegzekwowaniu przestrzegania określonych przepisów prawa i regulaminów przez osoby je naruszające,
 - Zwrócenie się do Dyrektora szkoły z wnioskiem o wyciągnięcie konsekwencji wobec winnego (winnych) naruszania norm prawnych i regulaminów.
- Kadencja Rzecznika trwa 2 lata. Ze swojej działalności składa raz w roku sprawozdanie przed Samorządem Uczniowskim, Dyrektorem i Radą Pedagogiczną.

Sposoby realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

- Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych w ramach godzin wychowawczych, zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Stała współpraca z rodzicami i opiekunami poprzez zebrania, wywiady, konsultacje indywidualne, rozmowy bieżące oraz komunikację elektroniczną (np. dziennik elektroniczny, platformy on-line).
- Koordynacja działań wychowawczych z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi rozwój i profilaktykę (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, policja, sąd rodzinny, ośrodki kultury, organizacje pozarządowe, instytucje zdrowia).
- Aktywne współdziałanie z Samorządem Uczniowskim i samorządami klasowymi w planowaniu i realizacji inicjatyw wychowawczych oraz profilaktycznych.
- Zaangażowanie całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi – w przestrzeganie regulaminów, statutu szkoły i zasad współżycia społecznego.
- Propagowanie treści wychowawczych i profilaktycznych poprzez plakaty, gazetki szkolne, kampanie informacyjne, ulotki, projekcje filmów, udział w spektaklach, akcjach miejskich i wycieczkach edukacyjnych.
- Organizowanie warsztatów, projektów i kampanii tematycznych w obszarze zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa cyfrowego, profilaktyki uzależnień, ekologii oraz integracji społecznej.
- Wykorzystanie technologii cyfrowych i platform edukacyjnych do realizacji treści wychowawczo-profilaktycznych (e-learning, webinary, materiały multimedialne, kampanie online).
- Rozwijanie edukacji rówieśniczej – powierzanie uczniom roli liderów w zakresie promocji zdrowego stylu życia, przeciwdziałania przemocy czy cyberzagrożeniom.
- Systematyczna ewaluacja działań – analiza efektów programu i wprowadzanie modyfikacji wynikających z diagnozy potrzeb uczniów i środowiska szkolnego.

Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja programu ma na celu systematyczne monitorowanie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych, gromadzenie informacji zwrotnych od uczniów, rodziców i nauczycieli, a także modyfikowanie programu w taki sposób, aby był jak najlepiej dostosowany do potrzeb społeczności szkolnej.

Ewaluacja prowadzona będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów oraz analizę zmian w ich postawach i relacjach rówieśniczych,

- analizę dokumentacji szkolnej (frekwencja, wyniki w nauce, sprawozdania wychowawców i specjalistów, protokoły posiedzeń zespołów),
- przeprowadzanie ankiet i kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy indywidualne i grupowe z rodzicami oraz uczniami,
- wymianę doświadczeń i spostrzeżeń w zespołach wychowawców, nauczycieli i specjalistów,
- analizy przypadków indywidualnych, wymagających pogłębionej diagnozy,
- analizę frekwencji uczniów na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych,
- ocenę stopnia realizacji zaplanowanych działań i projektów wychowawczo-profilaktycznych,
- gromadzenie przykładów dobrych praktyk i innowacyjnych rozwiązań wychowawczych,
- analizę zgłoszonych uwag, opinii i wniosków pochodzących od rodziców, uczniów i nauczycieli.

Organizacja ewaluacji:

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie corocznie przez Zespół ds. Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora szkoły.

Do zadań zespołu należy opracowanie planu ewaluacji, przygotowanie i przeprowadzenie badań oraz opracowanie raportu ewaluacyjnego.

Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców, a wnioski z raportu będą podstawą do aktualizacji i modyfikacji programu.

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany będzie w pięciu obszarach:

1. OBSZAR NAUKA- SFERA INTELEKTUALNA
2. OBSZAR ZDROWIE- EDUACJA ZDROWOTNA
3. OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO- RELACJE I KOMUNIKACJA
4. OBSZAR KULTURA – WARTOŚCI, NORMY SPOŁECZNE, WZORY ZACHOWAŃ
5. OBSZAR BEZPIECZEŃSTWO- PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH

W programie wychowawczo-profilaktycznym uwzględniono wnioski z obserwacji zachowań uczniów, rozmów z rodzicami, uczniami, nauczycielami, wychowawcami, wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych, propozycji Samorządu Uczniowskiego wnioski z nadzoru Pedagogicznego oraz podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026 tj. :

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Z zadań, jakie zostały postawione szkole oraz na podstawie przeprowadzonej diagnozy wynika konieczność realizowania profilaktyki pierwszorzędowej, której istotą jest wychowanie i nauczanie. W procesie diagnozy wyłoniono priorytety dla programu wychowawczo-profilaktycznego.

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH i PROFILAKTYCZNYCH Zespołu Szkół Techniczno- Motoryzacyjnych im. Jarosława Dąbrowskiego w Tomaszowie Lubelskim

I. OBSZAR: Budowanie pewności siebie, rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności uczniów.

Cel : Rozpoznanie i zintegrowanie środowiska wychowawczego

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
---------	----------------------------	-------------------	----------------

Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	- Przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, rozpoznanie zdolności i zainteresowań uczniów, pomoc w samopoznaniu i samoocenie. - Rozpoznanie sytuacji rodzinnej, środowiskowej, warunków do nauki – ankiety, wywiady. - Przeprowadzenie rozpoznania w klasach na temat preferowanych sposobów uczenia się uczniów – ankiet. - Kierowanie uczniów uzdolnionych na określone zajęcia rozwijające ich zainteresowania.	Wrzesień/Październik wrzesień wrzesień Cały rok szkolny	Wychowawcy kl.I specjaliści Wychowawcy klas I Wychowawcy klas I Nauczyciele
Diagnoza stanu potrzeb.	- Sporządzenie listy uczniów wymagających wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w poszczególnych klasach, i udzielenie im wsparcia w odpowiedniej formie. - Sporządzenie wykazu uczniów będących pod nadzorem kuratora sądowego bądź społecznego.	wrzesień	Wychowawcy Specjaliści
Poznanie siebie i integracja klas pierwszych ze społecznością szkolną.	- Integracja zespołu klasowego i tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie. - Organizacja zajęć pozalekcyjne. - Udział w uroczystości szkolnych.	Wrzesień/Październik Wrzesień Wg kalendarza imprez i uroczystości szkolnych	Wychowawcy kl. I Nauczyciele prowadzący zajęcia Wychowawcy
Kształtowanie poczucia tożsamości ze szkołą.	Organizowanie sytuacji wychowawczych sprzyjających integracji całej społeczności uczniowskiej: - Otrzęsiny klas I, - Dzień Edukacji Narodowej, - Wycieczki - edukacyjne i krajoznawcze, rajdy rowerowe i	Zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych	Wychowawcy Nauczyciele Opiekun SU.

	piesze, • Andrzejkki, • Mikołajki, • Spotkania „wigilijne” i „przed Świątami Wielkanocnymi”, • Walentynki, • Dzień wiosny, • Dzień sportu –Dzień dziecka, • Zawody i turnieje sportowe, • Kiermasz Bożonarodzeniowy, Kiermasz Wielkanocny.	XII, IV	Nauczyciele ZSTM
Praca indywidualna z uczniem mającym problemy z integracją.	• Współpraca wychowawców z pedagogiem szkolnym, specjalnym i psychologiem • Praca indywidualna pedagoga szkolnego, specjalnego i psychologa z uczniem. • Współpraca nauczycieli z rodzicami. • Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną.	W miarę potrzeb	Wychowawcy Specjaliści Rodzice

Cel : Kształtowanie umiejętności społecznych ważnych w kontaktach z innymi ludźmi

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych. Przygotowanie do samodzielności, kreatywności i innowacyjności.	• Lekcje wychowawcze lub zajęcia warsztatowe nt. komunikacji (metody komunikacji, pokonywanie barier komunikacyjnych, itp.). - aktywne słuchanie. - konflikty – konstruktywne sposoby ich rozwiązywania, mediacje i negocjacje. - asertywność- metoda konstruktywnych zachowań. • Lekcje z przedstawicielami różnych instytucji społecznych • Poznaj swoje prawa w pracy • Reintegracja dzieci i młodzieży po powrocie do szkół	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych	Wychowawcy klas

--	--	--	--

Cel : Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym, duchowym.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Kształtowanie nawyku kulturalnego zachowania się oraz kształtowanie pożądanych postaw moralnych młodzieży.	• Omówienie zasad kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych. • Kultura osobista w życiu szkolnym kl.I – zajęcia z pedagogiem. • Przyjmowanie pochwały i krytyki, dawanie i przyjmowanie wsparcia.	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Zgodnie z planem pracy pedagoga W miarę potrzeb	Wychowawcy Specjaliści Wychowawcy
Rozwijanie obowiązkowości i odpowiedzialności za własne postępowanie.	• Systematyczne monitorowanie frekwencji na zajęciach. • Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym i respektowanie zapisów zawartych w tych dokumentach. • Opracowanie wspólnie z młodzieżą klasowego programu wychowawczo – profilaktycznego. • Nagradzanie uczniów wzorowo wywiązujących się z obowiązków szkolnych. • Stosowanie kar statutowych dla uczniów łamiących zasady regulaminu szkolnego.	Proces ciągły Wrzesień Wrzesień Koniec semestru I i koniec roku szkolnego W miarę potrzeb	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Dyrektor, wychowawcy,

Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.	• Monitorowanie sytuacji uczniów związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie udzielania pomocy uczniom z problemami rozwojowymi i życiowymi. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz wychowawców w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskiej Karty”. • Udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi młodzieży.	W ciągu całego roku Zgodnie z harmonogramem pracy Rady Pedagogicznej Wg potrzeb	Wychowawcy Wicedyrektor Specjaliści
Uczenie umiętnego i bezpiecznego korzystania z dóbr kultury.	• Wspólne organizowanie imprez szkolnych, angażowanie młodzieży do udziału w przedsięwzięciach szkolnych, zajęciach sportowych, konkursach, pracy w SU. • Udział młodzieży w wydarzeniach kulturalnych w środowisku lokalnym.	Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych Wg harmonogramu imprez	Organizatorzy Wychowawcy Opiekunowie

II. OBSZAR: Wychowanie do wartości, budowanie świadomości i przynależności narodowej

Cel : Kształtowanie postaw obywatela, Polaka, Europejczyka umiejącego aktywnie i swobodnie poruszać się we współczesnym świecie.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Wychowanie do patriotyzmu i postaw obywatelskich.	• Poznanie ważnych wydarzeń związanych z historią i tradycjami szkoły, regionu i kraju poprzez realizację tematyki lekcji historii, WOS, j. polskiego. • Przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich. • Przygotowanie ucznia do samodzielności i	Zgodnie rozkładem materiału Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Zgodnie z tematyką	Nauczyciele historii, WOS, języka polskiego Wychowawcy Wychowawcy

	odpowiedzialności.	godzin wychowawczych	
Uczenie zasad samorządności i demokracji.	- Wybory do samorządu uczniowskiego/ wybory do samorządów klasowych. - Spotkania SU z dyrekcją szkoły. - Angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole, aktywizacja SU.	Wrzesień W miarę potrzeb	Opiekunowie SU, Wychowawcy Dyrekcja szkoły, SU
Wychowanie do wartości.	- Zaplanowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej np. Muzeum w Bełżcu. - Upowszechnianie wiedzy nt. obowiązujących w szkole norm i wartości. - Działalność Szkolnego wolontariatu. - Pielgrzymka klas maturalnych na Jasną Górę. - Lekcje wychowawcze poświęcone budowaniu wartości moralnych pozwalających dokonywać wyborów z zachowaniem sprawiedliwości, tolerancji, solidarności, demokracji i wolności, szacunku dla siebie i innych (pojęcie dobra i zła).	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych XII W ciągu roku szk. IX Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych	Wychowawcy SU Opiekun wolontariatu, Katecheci Wychowawcy
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Uczestnictwo w uroczystościach upamiętniających różne wydarzenia historyczne: -rocznica wybuchu II wojny światowej, -Rocznica napaści sowieckiej 17 września, - Rocznicę Odzyskania Niepodległości, - Rocznicę Zbrodni Katyńskiej, -Rocznica Konstytucji 3 Maja,	Wrzesień Wrzesień Listopad Kwiecień Kwiecień Maj	Odpowiedzialne osoby wg opracowanego kalendarza imprez szkolnych
Kształtowanie w świadomości uczniów miejsca i roli Polski i Polaków w Europie.	- Kolędowanie po europejsku. - Lekcje WOS – zapoznanie z organizacjami i instytucjami krajów Polski i Europy, do których można się zwrócić o pomoc przebywając zagranicą.	Grudzień Zgodnie rozkładem materiału	N-le j. obcych Nauczyciel wos
Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe	Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę: - „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”,	Zgodnie z terminarzem	Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie SU

rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	- „Góra grosza”, -współpraca z fundacją DKMS , • Promowanie i upowszechnianie wśród uczniów idei wolontariatu. • Upowszechnienie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, jawna i ukryta dyskryminacja wśród uczniów. • Upowszechnienie informacji dotyczącej handlu ludźmi.	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych	Wychowawcy
Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji	• kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów, • wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną, • zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się z nowym środowiskiem • przybliżenie polskiej kultury i tradycji (spotkania klasowe, uroczystości szkolne, konkursy, wystawy i prezentacje multimedialne), • włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów (pikniki integracyjne, nieformalne spotkania towarzyskie	Od września 2022 roku	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog
Uwrażliwienie uczniów, nauczycieli na obecność uczniów cudzoziemskich	• włączenie chętnych polskich uczniów do pomocy cudzoziemcom w nauce i opanowaniu programu nauczania, • umożliwienie udziału cudzoziemcom w dodatkowych lekcjach języka polskiego na terenie szkoły, • propagowanie serdeczności, życzliwości i współpracy wśród uczniów	Od września 2022 roku	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog

	i nauczycieli.		
Reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców	• ścisła współpraca pomiędzy dyrekcją, wychowawcami klas, nauczycielami, pedagogiem szkolnym oraz uczniami i ich rodzicami, • utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów z Ukrainy	Od września 2022 roku	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog

III . OBSZAR: Trudności w nauce, motywowania do pracy

Cel: Kształtowanie człowieka ogólnie wykształconego przygotowanego do kontynuowania nauki lub pracy.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Kształcenie umiejętności uczenia się i zdobywania informacji.	• Godziny wychowawcze na temat metod uczenia się i powtarzania wiadomości. • Wskazywanie źródeł pozyskiwania informacji.	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Proces ciągły	Wychowawcy klas Wszyscy nauczyciele
Inspirowanie do aktywności twórczej i twórczego myślenia. Samorealizacja poprzez twórcze działanie.	• Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodami aktywizującymi. • Organizowanie i udział w konkursach. • Przygotowanie uczniów do startu w olimpiadach i konkursach. • Inspirowanie młodzieży do twórczości własnej, eksponowanie informacji w formie gazetek, tablic, na	Proces ciągły	Wszyscy nauczyciele

	stronie internetowej szkoły.		
Rozpoznanie i rozwijanie własnych możliwości, uzdolnień, predyspozycji, talentów oraz twórcze ich wykorzystanie.	• Przeprowadzenie ankiety dotyczącej zainteresowań uczniów. • Zajęcia z doradztwa zawodowego. • Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.	Wrzesień Wg planu pracy kl. Wrzesień	Wychowawcy klas, przewodniczący zespołów przedmiotowych, nauczyciele
Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia.	• Wskazanie źródeł informacji o uczelniach w regionie i w kraju. • Spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni.	II sem Marzec/kwiecień Wg harmonogramu organizacji targów	Wychowawcy klas Wychowawcy klas
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	• Dostosowanie metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia • Lekcje z wychowawcą poświęcone tematyce egzaminów. • Organizowanie zajęć dodatkowych przygotowujących do egzaminu maturalnego i egzaminu z kwalifikacji. • Udział maturzystów w warsztatach na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem na egzaminie.	W ciągu roku Wrzesień/październik W ciągu roku Kwiecień	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele Specjaliści

IV. OBSZAR: Upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży

Cel : Rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży

Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży.	• Akcje promujące czytelnictwo, nagradzanie uczniów czytających najwięcej. • Promowanie zbiorów biblioteki na stronie szkoły. • Wdrażanie do samokształcenia i korzystania z zasobów internetowych. • Kształtowanie zainteresowań i wspieranie kreatywności.	Proces ciągły W ciągu roku	Nauczyciele języka polskiego, bibliotekarz
---	---	-----------------------------------	--

Współpraca z innymi bibliotekami i organizacjami, rodzicami.	Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność biblioteki .	Wg harmonogramu	Bibliotekarz
--	--	-----------------	--------------

V. OBSZAR: Bezpieczeństwo w szkole i trudności w kontaktach rówieśniczych

Cel: Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa.	- Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa i przyjaznego środowiska w szkole (szkolenia bhp, dyżury nauczycieli, monitoring). - Uświadomienie uczniom odpowiedzialności za swoje słowa i czyny(konsekwencje prawne). - Zapoznanie uczniów z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia bezpieczeństwa w szkole. - Zajęcia dotyczące rozpoznawania przemocy i właściwego reagowania.	Cały rok Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Wg potrzeb	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas Wychowawcy
Uczenie właściwych, bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach.	- Stosowanie sankcji wobec osób naruszających regulaminy. - Rozwiązywanie sytuacji kryzysowych m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę a także przemocą w rodzinie - Uczenie asertywności i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	Proces ciągły	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele

Cel: Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Ochrona uczniów przed treściami niebezpiecznymi.	- Lekcje wychowawcze na temat „Cyberprzemocy”. - Cyberprzemoc jej wpływ na rozwój nastolatka. •Upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów. - Upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie. - Zajęcia o bezpieczeństwie w sieci; - Warsztaty dotyczące rozpoznawania fałszywych informacji - Omówienie zasad odpowiedzialnego korzystania z generatywnej AI - Rozmowy o ochronie prywatności i danych osobowych; - Działania promujące ograniczanie nadmiernego czasu ekranowego - Edukacja rodziców dotycząca zagrożeń i możliwości związanych z technologiami cyfrowymi.	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Zajęcia z pedagogiem Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych	Wychowawcy Pedagog szkolny Wychowawcy

VI. OBSZAR :Zdrowy tryb życia

Cel : Promowanie zdrowego stylu życia i postaw prozdrowotnych

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Propagowanie zdrowego trybu życia. Promocja zdrowia. <i>Wzmacnianie czynników chroniących</i>	- Realizacja we współpracy z PSSE programów profilaktycznych: - ogólnopolskiego programu profilaktycznego ARS - Wojewódzki program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie pierwszy krok”. - Podstępne WZW	W ciągu całego roku V/VI IV-V II/III III/IV	Nauczyciel biologii, pedagog n-l wdż, pielęgniarka, SANEPID

	- Znamie? Znam je! - ogólnopolski program walki z HIV/AIDS • Kampanie społeczne promujące zdrowy styl życia. • Propagowanie wiedzy o tym, jak unikać chorób cywilizacyjnych. • Propagowanie wiedzy na temat zaburzeń odżywiania się – problem współczesnej młodzieży • Przeciwdziałanie depresji, próbom samobójczym i samobójstwom - Zaburzenia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	XII, I Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych	Wychowawcy
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych.	• Gazetki profilaktyczne. • Udział młodzieży w różnorodnych formach zajęć rekreacyjnych i sportowych organizowanych przez szkołę. • Realizowanie na lekcji biologii, wf i g. wychowawczych tematyki związanej z higieną osobistą oraz racjonalnym odżywianiem.	Co miesiąc W ciągu całego roku W ciągu roku	Pedagog Nauczyciele prowadzący zajęcia Nauczyciele prowadzący zajęcia

Cel: Upowszechnianie wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	• Lekcje wychowawcze poświęcone problemom ochrony środowiska. • Omawianie na lekcjach biologii, geografii oraz podczas wycieczek krajoznawczych zasad zachowania się w miejscach podlegających ochronie.	Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych Zgodnie rozkładem materiału	Wychowawcy Nauczyciele biologii i geografii
Dbanie o czystość i estetykę	• Dbanie o porządek w szkole wystrój klas i korytarzy. • Sprzątanie działek, terenu wokół szkoły.	Cały rok	Opiekun SU Wychowawcy

terenu szkoły.			
----------------	--	--	--

VII. OBSZAR: Zachowania ryzykowne, środki psychoaktywne

Cel.: Zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Zachowania agresywne. (agresja słowna, agresja fizyczna i cyberprzemoc), wykroczenia i przestępstwa.	- Zajęcia z pedagogiem: -Cyberprzemoc jej wpływ na rozwój nastolatka -Depresja. Próby samobójcze -Sposoby radzenia sobie ze stresem -<i>Bulling</i> jako forma mobbingu wśród uczniów -Profilaktyka agresji i przemocy (- Opracowanie i upowszechnianie materiałów dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy - Stosowanie procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z wystąpieniem przemocy w szkole; - Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych oraz proceder handlu ludźmi	Wg planu pracy pedagoga	Specjaliści
		Wg potrzeb	Wychowawcy

Cel : Zmniejszenie stopnia zagrożenia młodzieży uzależnieniem od substancji psychoaktywnych

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Profilaktyka uzależnień. Przeciwdziałanie zachowaniom problemowym uczniów.	- Przyczyny sięgania po alkohol, narkotyki, papierosy, leki, komputer – ostrzeżenia przed uzależnieniami. - Zajęcia z pedagogiem- Uzależnienia i ich skutki . - Szczególna pomoc uczniom z rodzin dysfunkcyjnych (wsparcie ze strony nauczyciela, specjalistów), współpraca	zgodnie z rozkładem godzin wych.	Wychowawcy
		W ciągu roku W ciągu roku	Specjaliści Wychowawcy

	z GOPS, MOPS. - Wyodrębnienie w bibliotece szkolnej i u pedagoga szkolnego biblioteczki związanej z tematyką zagrożeń zdrowotnych i patologii. - Zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych: -prowadzenie zajęć pozalekcyjnych. -organizowanie rajdów, wycieczek krajoznawczych, wyjazdów na mecze, wyjść do kina, do muzeów. Rozgrywki sportowe. - Udział szkoły w Powiatowych Konkursach Profilaktycznych nt. uzależnień. - Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień. - Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie. - Opracowanie i upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców na temat ryzyka używania narkotyków.	Wrzesień W ciągu roku IV W ciągu roku W ciągu roku Styczeń	Bibliotekarz Nauczyciele wf nauczyciele Specjaliści Wychowawcy Wychowawcy, nauczyciele Specjaliści
--	--	--	--

VIII. OBSZAR: Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

Cel : Zapewnienie pomocy pedagogiczno – psychologicznej

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
----------------	-----------------------------------	--------------------------	-----------------------

Pomoc uczniowi w przezwyciężeniu problemów osobistych i szkolnych.	• Rozmowy indywidualne z uczniami. • Współpraca pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, nauczycieli, wychowawców i rodziców • Współpraca z kuratorami sądowymi, placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny. • Zorganizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów. • Kierowanie uczniów na badania do PPP	W miarę potrzeb Wrzesień W miarę potrzeb	Dyrektor Wychowawcy Specjaliści Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, pedagoga specjalny Wychowawcy, Specjaliści
Objęcie opieką indywidualną uczniów mających trudności adaptacyjne w sferze kontaktów społecznych, zagrożonych patologią, mających trudną sytuację bytową.	• Rozmowy indywidualne z uczniami. • Współpraca z kuratorami sądowymi, placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.	W miarę potrzeb	Wychowawcy, Specjaliści

IX. OBSZAR: Współpraca z rodzicami

Cel : Integracja działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły i rodziców.

Zadania	Sposoby i formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialni
Konstruktywna współpraca z domem rodzinnym ucznia.	• Organizowanie spotkań z rodzicami: – wywiadówki, – zebrania semestralne, doraźne – rozmowy indywidualne, • Wzajemna wymiana informacji o uczniu (o frekwencji, stanie zdrowia, zachowaniu, trudnościach wychowawczych postępach w nauce) – wywiad.	Wrzesień Styczeń/Luty W miarę potrzeb W miarę potrzeb W ciągu roku	Dyrektor Wychowawcy Rodzice Wychowawcy, Specjaliści Rodzice Specjaliści

	• Pomoc psychologiczna dla rodzica- wskazanie sposobów motywowania dziecka do uczestnictwa w zajęciach i nauki. • Zachęcanie rodziców do korzystania z porad i wsparcia i pomocy instytucji wspierających szkołę. • Współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci;		Wychowawcy Specjaliści Wychowawcy
Integracja działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły i rodziców.	• Opiniowanie Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. • Zapoznanie rodziców z zasadami oceniania ,klasyfikowania i promowania uczniów.	Wrzesień	Dyrektor Wychowawcy Rodzice
Udział rodziców w organizowanych imprezach i uroczystościach szkolnych.	• Uczestniczenie w świętach klasy lub szkoły, takich jak: - Rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, - Studniówka. • Wręczenie rodzicom listów gratulacyjnych uczniów z najlepszymi wynikami w nauce.	Wrzesień/czerwiec Styczeń Styczeń/czerwiec	Wychowawcy Wychowawcy wszystkich klas
Organizowanie szkoleń dla rodziców.	• Prelekcje dla rodziców. • Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich podczas zebrań klasowych.	Podczas zebrań z rodzicami	Dyrektor Pedagog szkolny Wychowawcy klas
Podejmowanie działań przez rodziców na rzecz szkoły.	• Pozyskiwanie środków na rzecz szkoły (sponsoring). • Prowadzenie działań promujących szkołę w środowisku lokalnym.	Proces ciągły	Rada Rodziców

Ceremoniał i tradycja szkolna

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebracji sztandaru, stanowi integralną część przyjętej tradycji szkolnej oraz harmonogramu uroczystości imprez szkolnych.

Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski – Narodu – Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają powagi zachowania i właściwych postaw jego poszanowania.

Uczestnictwo w poczie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie i godni takiego zaszczytu.

Insygnia pocztu sztandarowego:

- biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym ramieniem, kolorem białym do góry,
- białe rękawiczki

Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula. Uczennice – białe bluzki, ciemne spódnice.

Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:

- uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- uroczystości rocznicowych
- ceremonii ślubowania pocztu sztandarowego,
- ceremonii ślubowania klas pierwszych.

Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych na terenie szkoły oraz organizowanych przez administrację samorządową i państwową, a także w uroczystościach religijnych: mszy św., uroczystościach pogrzebowych i innych.

Tradycja szkolna to powtarzający się układ uroczystości imprez i zwyczajów zaakceptowany do realizacji przez młodzież, nauczycieli, rodziców. Ma na celu organizację życia szkoły, realizację celów wychowawczych oraz integrację społeczności szkoły.

Sposoby komunikacji i obiegu informacji w społeczności szkolnej

Sprawy do załatwienia mogą być zgłaszane:

- na zebraniach rodziców
- na zebraniach trójek klasowych, na forum rady rodziców
- na spotkaniach i posiedzeniach klasowych Samorządów Uczniowskich

- wychowawcom w sprawach doraźnych
- pedagogowi szkolnemu i dyrektorowi w sprawach pilnych
- rodzicom przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga (na zebraniach rodziców oraz w trakcie rozmów indywidualnych)
- w wyjątkowych przypadkach szkoła kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego i Nieletnich, w przypadku podejrzenia stosowania przemocy
- w rodzinie szkoła zakłada Niebieską Kartę i kieruje sprawę do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

System monitoringu szkolnego

W Zespole Szkół Techniczno-Motoryzacyjnych w Tomaszowie Lubelskim funkcjonuje system wizyjnego monitoringu szkolnego. System stanowi integralny element zapewnienia całościowego i optymalnego procesu nauki, wychowania oraz zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży w ZSTM. Zgodnie z przyjętym programem wizyjnego monitoringu szkolnego na terenie ZSTM w Tomaszowie Lubelskim:

- wprowadzono oznaczenie budynków szkolnych tabliczkami informacyjnymi z napisem „obiekt monitorowany”,
- zgłoszono szkolny system monitoringu CCTV do właściwej miejscowo komendy policji.

Program został zaopiniowany przez:

Rada Rodziców

Samorząd Uczniowski

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dnia 14.09.2026r.